

We Lwowie, dnia 6. października 1909.

Arz. 596

Sprawozdanie

komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego co do przeniesienia czynności c. k. Dyrekcji gal. funduszu propinacyjnego na Wydział krajowy.

Wysoki Sejmie!

Z dniem 31. grudnia 1910 r. gaśnie prawo propinacyi a z niem dóbiega do kresu swego właściwa a najważniejsza działalność c. k. Dyrekcji funduszu propinacyjnego, t. j. administracya propinacyi.

Pozostaje zatem jedynie zarząd funduszu propinacyjnego i dopełnienie jego zobowiązań, a więc wypłata kuponów i spłata obligów propinacyjnych umorzonych i umorzyć się mających wedle planu losowania w czasie od roku 1911 do 1915.

Z uwagi na powyższy stan rzeczy, wdrożył Wydział krajowy z prezydium c. k. Namiestnictwa rokowania, co do zwinięcia c. k. Dyrekcji fund. propinacyjnego, przeniesienia jej czynności po zgaśnięciu prawa propinacyjnego na Wydział krajowy, oraz wydania pod wyłączny zarząd Wydziału krajowego majątku funduszu propinacyjnego rezerwowego.

Wynikiem tych rokowań jest przedłożony przez Wydział krajowy do L. 95.420/09 z 27. sierpnia r. b. Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy o dalszych zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Gdy w sprawozdaniu Wydziału krajowego do tuż co wspomnianego projektu ustawy, podane są motywa, które uzasadniają objęcie administracyi funduszu propinacyjnego przez Wydział krajowy z dniem 1. maja 1911, gdy również w rzeczonym sprawozdaniu podany jest stan funduszu propinacyjnego, tudzież obliczenia spodziewanych zwyczajek tego funduszu, które w myśl §. 22 c) ustawy z dnia 22. kwietnia 1899 Dz. u. k. Nr. 36 przebrane być mają do funduszu krajowego, czyli staną się wyłączną własnością funduszu krajowego — przeto komisya budżetowa ogranicza się jedynie do następującej uwagi:

Zgadzać się najzupełniej na przeniesienia administracyi funduszu propinacyjnego z dniem 1/5 1911 na Wydział krajowy a w konsekwensyi na zwinięcie z tym dniem c. k. Dyrekcyi fund. propinacyjnego, uznaje komisya za wskazane. uzupełnienie w projekcie do ustawy Wydz. kraj. w Art II, III, i IV, które najlepiej uwidocznia poniżej umieszczony tekst obu projektów.

Projekt Wydziału krajowego.

Art. I.

Wykonywanie zarządu funduszu propinacyjnego przez c. k. Dyrekcyę funduszu propinacyjnego, poruczone Dyrekcyi §§. 3. i 39. ustawy z dnia 22. kwietnia 1889 Dz. u. kr. Nr. 30. ustaje z dniem 1. maja 1911 i z tym dniem kończy się czynność ustawowa i urzędowanie c. k. Dyrekcyi.

Art. II.

Fundusz propinacyjny, ogólny i rezerwowy, poręczający w myśl §§. 21. i 22. powołanej ustawy, spłaty zapadłych kuponów i wylosowanych obligacyi propinacyjnych, przechodzi z dniem 1. maja 1911 pod wyłączny zarząd Wydziału krajowego. Odpowiedzialność funduszu krajowego za należyte dopełnianie zobowiązań funduszu propinacyjnego wobec posiadaczy obligacyi propinacyjnych, ustalona §§. 5 i 23. powołanej ustawy, pozostaje nadal w całej rozciągłości, aż do zupełnego umorzenia obligacyj propinacyjnych.

Art. III.

Ewentualne nadwyżki, pozostałe w funduszu propinacyjnym po umorzeniu obligacyi propinacyjnych, dokonaniem według §. 20. powołanej ustawy, stają się wyłączną własnością funduszu krajowego,

Projekt komisyi budżetowej.

Art. I.

bez zmiany.

Art. II.

Fundusz propinacyjny, ogólny i rezerwowy, poręczający w myśl §§. 21. i 22. powołanej ustawy spłaty zapadłych kuponów i wylosowanych obligacyi propinacyjnych, przechodzą z dniem 1. maja 1911 z pełnem zachowaniem tego swego dotychczasowego przeznaczenia, pod wyłączny zarząd Wydziału krajowego. Odpowiedzialność funduszu krajowego za należyte dopełnianie zobowiązań funduszu propinacyjnego wobec posiadaczy obligacyj propinacyjnych, ustalona §§. 5 i 23 powołanej ustawy, pozostaje nadal w całej rozciągłości aż do zupełnego umorzenia obligacyj propinacyjnych.

Aż do tego czasu będzie obowiązkiem Wydziału krajowego przedkładać corocznie Sejmowi zamknięcie rachunkowe za poprzedni rok i preliminarz na rok następny, a to dla każdego z funduszy propinacyjnych, ogólnego i rezerwowego z osobna.

Art. III.

Gdy kapitał wynagrodzenia w kwocie 62,200.000 złr. w. a. przeznaczony na mocy §§. 2, 5 i 6 powołanej ustawy dla właścicieli prawa propinacyi za odjęcie im tego prawa w całości wypłacony im

na którego rzecz przechodzą wszelkie należitości czynne tego funduszu, jak również odpowiedzialność za jego należitości bierne.

został, przeto ewentualne nadwyżki, pozostałe w funduszu propinacyjnym, po umorzeniu obligacyj propinacyjnych, dokonaniem według § 20. powołanej ustawy stają się własnością funduszu krajowego, na który przechodzą tak wszelkie pretensye jak i zobowiązania funduszu propinacyjnego.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wychodząc z zapatrywań, iż projektowane przez komisję zmiany w tekście ustawy, bliższego wyjaśnienia nie wymagają — uważa komisya budżetowa za moralny swój obowiązek, z chwilą gdy; Wysoki Sejm przystępuje do orzeczenia zamykającego zwyczaj dwudziestoletnią działalność c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego, wyrazić tejsze Dyrekcyi pełne uznanie za jej działalność.

Wielka była ofiarność na rzecz kraju tej części owczesnego Sejmu, którą tworzyli uprawnieni do wynagrodzenia z tytułu utraty prawa propinacyjnego, gdy wbrew projektowi rządowemu, który z uzyskanych zwyczajek przyznawał im dodatkowe wynagrodzenie, bez opozycyi zrzekli się tegoż wynagrodzenia na rzecz funduszu krajowego.

Lecz niemniej rzeczą jest pewną, iż dobra administracya prawa propinacyjnego i funduszy propinacyjnych podniosła nie mało znaczenie materyjalne tej ofiarności.

Komisya budżetowa czyni wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Przewodniczący :
Piniński w. r.

Sprawozdawca :
Abrahamowicz w. r.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dalszych zarządzeniach
z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Wykonywanie zarządu funduszu propinacyjnego przez c. k. Dyrekeyę funduszu propinacyjnego, poruczone Dyrekeyi §§. 3. i 39. ustawy z dnia 22. kwietnia 1889 Dz. u. kr. Nr. 30. ustaje z dniem 1. maja 1911 i z tym dniem kończy się czynność ustawowa i urzędowanie c. k. Dyrekeyi.

Art. II.

Fundusz propinacyjny, ogólny i rezerwowy, poręczający w myśl §§. 21. i 22. powołanej ustawy spłaty zapadłych kuponów i wylosowanych obligacyi propinacyjnych, przechodzą z dniem 1. maja 1911 z pełnem zachowaniem tego swego dotychczasowego przeznaczenia, pod wyłączny zarząd Wydziału krajowego. Odpowiedzialność funduszu krajowego za należyte dopełnianie zobowiązań funduszu propinacyjnego wobec posiadaczy obligacyi propinacyjnych, ustalona §§. 5. i 23. powołanej ustawy, pozostaje nadal w całej rozciągłości aż do zupełnego umorzenia obligacyi propinacyjnych.

Aż do tego czasu będzie obowiązkiem Wydziału krajowego przedkładać corocznie Sejmowi zamknięcie rachunkowe za poprzedni rok i preliminarz na rok następny, a to dla każdego z funduszy propinacyjnych, ogólnego i rezerwowego, z osobna.

Art. III.

Gdy kapitał wynagrodzenia w kwocie 62.200.000 złr. w. a., przeznaczony na mocy §§. 2., 5. i 6. powołanej ustawy dla właścicieli prawa propinacyi za odjęcie im tego prawa w całości wypłacony im został, przeto ewentualne nadwyżki pozostałe w funduszu propinacyjnym, po umorzeniu obligacyj propinacyjnych, dokonaniem według §. 20. powołanej ustawy, stają się własnością funduszu krajowego, na który przechodzą tak wszelkie pretensye jak i zobowiązania funduszu propinacyjnego.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.
